

Rendszergazdák, vége az arany életnek!

Ahogy a Linux egyre inkább megjelenik az asztali gépeken, úgy válik a rendszergazdák élete is egyre nehezebbé.

Alinuxos rendszergazdák élete eddig tulajdonképpen egészen egyszerű volt, ám úgy tűnik, hamarosan megváltozik a helyzet. Miért? A Linux eddig alapvetően a kiszolgálók operációs rendszere volt, a grafikus felület és vele együtt az ablakkezelők is csupán bájos kiegészítők maradtak. Az asztali gépekre kerülése azonban a linuxos rendszergazdák életét jócskán megnehezíti, hiszen többé nem elegendő a Sendmail, a DNS- és az Apache-kiszolgáló beállításait ismerni, most már a felhasználók által „lerohasztott” grafikus felületek rendbe tételéhez is érteniük kell. Kívülről-belülről meg kell ismerni a KDE, a Gnome, az XFCE, a TWM, az FVVM, az MWM, a Blackbox stb. működését. A jelenlegi cégednél ugyan KDE-t használsz, a másikon viszont már a Gnome-hoz, vagy a tucatnyi ablakkezelő valamelyikéhez ragaszkodnak. Azután ott vannak azok a huncut „tapasztalt felhasználók”, akik elég veszélyesek, hiszen a saját ablakkezelőjüket természetesen maguk telepítik. Nemrég belenéztem a KDE-beállítófájlokba és elrémültem. A `/opt/kde/share/config` könyvtárban több fájl van, mint a `/etc`-ben! Tartok tőle, eltart majd egy ideig, amíg megismerem őket. Amennyiben végeztem, nekiállhatok a Gnome-nak. Tudom, ezekre a feladatokra grafikus eszközök is léteznek, de csak akkor lehet őket jól használni, ha a kérdéses gép előtt állunk. Amennyiben viszont egy 56 kb/s sebességű modemes kapcsolat túloldalán található, a `vi` marad az egyetlen választásunk.

GtkDiskFree

A lemezhasználatot általában inkább a parancssorból szeretem ellenőrizni, de ez az apróság nagyon megtetszett. A leginkább az fogott meg, hogy az összes gépem elhelyezhetek belőle egy másolatot, majd az SSH távoli alkalmazásfuttatási képességét kihasználva az eredményt helyileg is megjeleníthetem (hogyha előtte beállítottam az X11 továbbítást). Egyszerre több példányt is kirakhatok a képernyőre, és egy időben több gépet is szemmel tarthatok. A futtatáshoz szükséges: `libgtk`, `libfdk`, `libgmodule`, `libglic`, `libXext`, `libX11`, `libm`, `glibc`.

➔ <http://gtkdiskfree.sourceforge.net>

Perltidy

Lehet, hogy tévedek – sokszor megesik velem ilyesmi –, de úgy vélem, a rendszergazdák túlnyomó többsége legalább egy kicsit ismeri a Perlt, hiszen annyira hasznos, és mégis viszonylag egyszerű programokat írni vele. Különböző modulokkal felszerelve pedig rengeteg feladatot oldhatunk meg igen kevés valós programozási tudással. A Perltidy alkalmazás úgy lehet segítségünkre, hogy a Perl programkódot valamivel olvashatóbbá teszi. Én például nem mindig igazítom a sorokat. A programozási munkák között (írás/kipróbálás/újraírás) időnként rájövök, hogy bizonyos dolgokat másképp kellene megoldani. A Perltidy segítségével rendbe szedhetjük a kódot, és még sok egyéb dologban is a hasznunkra lesz. Nem tökéletes program, de a kódot biztosan olvashatóbbá teszi. A futtatáshoz szükséges: Perl és az IO::File Perl modul.

➔ <http://perltidy.sourceforge.net>

vcheck

Amennyiben olyan rendszert kell karbantartanunk, amelyen mindenből a legújabb és legszebb található, a vcheck életet menthet. Nem tudok olyan terjesztésről, amely a könyvtárakat és a fájlokat – hacsak nem biztonsági okokból – frissen tartaná. Ha viszont a legújabb programokat szeretném a gépem lefordítani, mindig a könyvtárak legújabb változatával kell rendelkezniem. Ezzel a segédprogrammal mindez gyerekjáték. Alapértelmezett beállítás szerint csak a rendszermagot fogja ellenőrizni, de pillanatok alatt készíthetsz újabb bejegyzéseket is. Némi munka a cronnal, és a legújabb programok máris készen állnak a telepítésre. A futtatáshoz szükséges: Perl és Perl-modulok: LWP::UserAgent, Getopt::Long, File::Copy, http::Request és File::Basename.

➔ <http://www.tu-ilmenau.de/~gomar/stuff/vcheck>

gocr

A gocr fejlesztésének célja, hogy a Linux-változatokat optikai karakterfelismerő (OCR) képességekkel ruházza fel. A programot úgy tervezték, hogy PNG-fájlokat (faxokat) lehessen ASCII-szöveggé alakítani vele. Több különböző dokumentummal próbáltam ki, és úgy találtam, hogy működik, de rendkívül kényes a betűk méretére és típusára. Ha valaki csodás faxot küld különféle méretű és típusú betűkkel, a gocr valószínűleg nem sokra fog jutni; ha azonban egyszerű fax érkezik, Courier betűtípussal írva – nem lesz semmi gond. Nem ígérem, hogy elégedett leszel vele, de érdemes kipróbálni. A futtatáshoz szükséges: `libpnm`, `libpgm`, `libppm`, `glibc`.

➔ <http://ftp://jocr.sourceforge.net>

ettercap

Az ettercap jóval többet nyújt, mint az egyszerű – ámbar ropant hasznos – `tcpdump`, és jóval többet árul el arról, hogy mi is történik a helyi hálózaton. Képes arra, hogy például két állomás között folyó vagy a webes forgalmat mutassa stb. Elemenzi tudja a titkosított forgalmat, sőt még kapcsolóval (switch) összekötött hálózatban is működik. Egyedül a telepítés utáni első indításkor kelt jelentősebb terhelést a hálózaton, kapcsolóval összekötött hálózatban ugyanis ARP-vihart keltve szerzi be a hálózatról a tájékoztató adatokat. Természetesen mindig rendelkezésünkre állnak olyan parancssori kapcsolók, amelyekkel e viselkedését felülbírálnak. A futtatáshoz szükséges: `libdl`, `libform`, `libncurses`, `libm`, `libssl`, `libcrypto`, `glibc`.

➔ <http://ettercap.sourceforge.net>

Ennyit erre a hónapra.

David A. Bandel

(dbandel@pananix.com) jelenleg Panamában él, Linux- és Unix-tanácsadással foglalkozik. Társszerzője a Que Special Edition: Using Caldera OpenLinux című könyvnek.